

4 SEM TDC ECON (CBCS) DSC 4

2023

(May/June)

ECONOMICS

(Discipline Specific Course)

Paper : DSC-4

(Principles of Macroeconomics—II)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশ কৰা ধৰণে উত্তৰ কৰা : $1 \times 8 = 8$

Answer the following as directed :

- (a) দ্ৰব্য বজাৰৰ ভাৰসাম্য লাভৰ প্ৰয়োজনীয় চৰ্তটো লিখা।

Write the equilibrium condition for goods market equilibrium.

- (b) তলত দিয়া উক্তিবিলাকৰ কোনটো শুদ্ধ?

Which of the following statements is true?

- (i) IS বেকাৰ প্ৰতিটো বিন্দুয়ে দ্ৰব্য বজাৰৰ ভাৰসাম্য অৱস্থা বুজায়।

All points on the IS curve represent equilibrium in the goods market.

(iii) IS ৰেখাৰ প্ৰতিটো বিন্দুতে সামগ্ৰিক চাহিদা আৰু সামগ্ৰিক বিনিয়োগ সমান হয়।

All points on the IS curve represent equality between aggregate demand and investment.

(iii) কৰ বাঢ়িলে IS ৰেখাডাল সোঁফাললৈ স্থানান্তৰিত হয়।

An increase in tax shifts the IS curve to the right.

(iv) ওপৰৰ এটাও নহয়
None of the above

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(c) সামগ্ৰিক চাহিদাৰ সংজ্ঞা দিয়া।
Define aggregate demand.

(d) কৰ হ্রাস কৰিলে
When taxes are reduced

(i) সামগ্ৰিক চাহিদা বাঢ়ে
AD increases

(ii) সামগ্ৰিক যোগান বাঢ়ে
AS increases

(iii) সামগ্ৰিক চাহিদা আৰু সামগ্ৰিক যোগান দুয়োটাই বাঢ়ে
Both AD and AS increase

(iv) সামগ্ৰিক চাহিদা আৰু সামগ্ৰিক যোগান কোনোটোৱেই প্ৰভাৱান্বিত নহয়

Neither AD nor AS is affected

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(e) Okun ৰ নীতিটো লিখা।

State Okun's law.

(f) ছদ্মবেশী নিবনুৱা মানে কি?

What is meant by disguised unemployment?

(g) শুল্ক আৰু অনাশুল্কৰ মাজৰ এটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

Mention one difference between tariff and non-tariff barrier.

(h) লেনদেনৰ সমতাৰ সংজ্ঞা দিয়া।

Define BOP.

2. তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা: $4 \times 4 = 16$

Write short notes on any four of the following :

(a) LM ৰেখাৰ স্থানান্তৰণৰ কাৰকসমূহ

Factors causing shifts in LM curve

(b) সংস্থাপিত সামগ্ৰিক চাহিদা ৰেখা

Classical aggregate demand curve

(c) ব্যয়জনিত মুদ্রাস্ফীতি

Cost-push inflation

(d) মুক্ত বাণিজ্যৰ সুবিধাসমূহ
Advantages of free trade

(e) লেনদেনৰ সমতাৰ গাঁঠনিসমূহ
Components of BOP

3. (a) চিত্ৰসহ IS আৰু LM ৰেখাৰ আহৰণৰ পদ্ধতিটো ব্যাখ্যা কৰা। কৰ বাঢ়ি গ'লে ভাৰসাম্য সুদৰ হাৰ আৰু আয়ৰ ওপৰত কেনেকুৱা প্ৰভাৱ পৰিব? 9+5=14

Derive graphically the IS and LM curves. How will an increase in tax affect equilibrium income and interest rate?

নাইবা/Or

(b) AD ৰেখাৰ আহৰণ পদ্ধতিৰ বিষয়ে লিখা। কিয় আৰু কোনবোৰ কাৰকৰ প্ৰভাৱত AD ৰেখা স্থানান্তৰ হয়? চৰকাৰী ব্যয় বাঢ়ি গ'লে ভাৰসাম্য আয় আৰু দৰৰ কি পৰিৱৰ্তন হ'ব, AD-AS আৰ্হিৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা। 5+4+5=14

Write about derivation process of the AD curve. How and what factors will shift the AD curve? Explain, in the AD-AS framework, how an increase in government spending affects equilibrium output and price.

4. (a) মুদ্রাস্ফীতিৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ বিষয়ে আলোকপাত কৰা। মুদ্রাস্ফীতি আৰু সুদৰ হাৰৰ সম্পৰ্কটোৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা। মুদ্রাস্ফীতি ৰোধ কৰিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা কিছুমান মুদ্রানীতিৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা। 4+4+6=14

Write about various types of inflation. Explain the relation between inflation and interest rate. Also explain some monetary measures used to prevent inflation.

নাইবা/Or

(b) নিবনুৱাৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰ বৰ্ণনা কৰা। ফিলিপচ্ ৰেখাৰ সহায়ত নিবনুৱা আৰু মুদ্রাস্ফীতিৰ মাজৰ সম্পৰ্কটো বিশ্লেষণ কৰা। 6+8=14

Describe about various types of unemployment. Analyze the relation between unemployment and inflation with the help of the Phillips curve.

5. (a) আন্তৰ্জাতিক বাণিজ্যৰ পূৰ্ণ ব্যয় সুবিধা তত্ত্ব আৰু তুলনামূলক ব্যয় সুবিধা তত্ত্ব দুটাৰ এটা তুলনামূলক আলোচনা আগবঢ়োৱা। 14

Make a comparative analysis of the absolute cost advantage theory and comparative cost advantage theory of international trade.

নাইবা/Or

- (b) মুক্ত বাণিজ্যৰ সপক্ষে আৰু বিপক্ষে যুক্তি আগবঢ়োৱা।
যৰুৱা উদ্যোগৰ বক্ষার্থে কোনো এখন দেশে ল'ব পৰা
উপায়সমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। $5+9=14$

Put your arguments in favour of and against free trade. Discuss the various measures used by a country to ensure protection of domestic industries.

6. (a) লেনদেনৰ সমতাৰ ভাবসাম্যহীনতা দূৰ কৰিবলৈ কি কি
ব্যৱস্থা ল'ব পাৰি? লেনদেনৰ সমতাৰ গাঁঠনিত ভুল-
ত্রুটি হিচাপৰ তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা কৰা। বিনিময় হাৰৰ
পৰিৱৰ্তনে কেনেদৰে লেনদেনৰ সমতাৰ ওপৰত প্ৰভাৱ
পেলাব পাৰে? $6+3+5=14$

What are the different measures that can be adopted to remove BOP disequilibrium? Explain the significance of the account of error-omissions in BOP. How can changes in exchange rate affect the various accounts of BOP?

নাইবা/Or

- (b) উদাহৰণসহ মৌদ্রিক বিনিময় হাৰ আৰু প্ৰকৃত বিনিময়
হাৰৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা। বিনিময় হাৰ নিৰ্ধাৰণকাৰী
কাৰকসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। বৰ্তমানৰ
প্ৰেক্ষাপটত পৰিৱৰ্তনশীল বিনিময় হাৰৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ
ওপৰত আলোকপাত কৰা। $4+6+4=14$

Distinguish, with examples, between nominal exchange rate and real exchange rate. Discuss the various factors that affect the determination of the exchange rate. Shed light on the need of flexible exchange rate in current world scenario.

***